

ÉRTÉKEK SZEREPE A FŐISKOLAI HALLGATÓK HIVATÁSRA NEVELÉSÉBEN

DOMBI ALICE

A szocialista iskola csak úgy tudja betölteni érték közvetítő szerepét, ha olyan pedagógusok állnak a katedrán, akik életvezetésük orientatív tényezőjének a társadalom által elfogadott értékrendszert tekintik. A személyiség pszichikus struktúráját figyelembe véve az értékorientáció a pszichikus fejlettségre mutató tényező, amelynek alapján képet lehet kapni a személyiség értékbeállítódásáról.

VÁRINÉ SZILÁGYI I. (1978) szerint: „Értékorientáción olyan érzélmileg hangsúlyos kognitív struktúrát értünk, amely egyfelől az egyén értéktudata (a társadalmi értékek elsajátított tudata), másfelől a különböző társadalmi szituációk által befolyásolt tényleges viselkedése között közvetít.” Felhívja a figyelmet arra is, hogy az értékírányultság és az értékeknek megfelelő cselekvés között nincs mindig összhang. Az értékbeállítódás és ennek cselekvési megfelelője számos tényező függvénye. (Személyiségbeli feltételek, referenciacsoport hatása, nevelés.) Ez utóbbi hangsúlyozott szerepet kap az értékelsajátítás tudatbeli és magatartásbeli visszatükrözésében.

MURÁNYI M. (1974) azt fejtegeti, hogy az értékek „orientáló preferenciák”, amelyek az egyéni életvezetés meghatározóivá válnak.

Az értékorientációkban benne foglaltatik a társadalmi és egyéni jelleg. A társadalom által preferált értékek elfogadását át- meg átszövik az egyén élettapasztalatai, érdekeinek, szükségleteinek rendszere. A leendő tanári személyiségek nevelésének központi kérdése a szilárd értékorientációk kialakítása, melynek segítségével felismerik az igazi értékeket, ez tudatukat és életvitelüket megfelelően befolyásolja. A pedagógus nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, — ahogyan KONCZ J. (1973) megfogalmazza — „hogy a tanulóknak a külső értékmérő normák belső értékmérő normákká váljanak a társadalmi termelésre való felkészítés során”.

Lényeges megjegyezni, hogy a leendő pedagógus személyiség értékorientációs rendszerének megítélésakor szem előtt kell tartani azt, hogy az egyén hogyan ítéli meg, miként éli át, és hogyan valósítja meg saját — a társadalom által tőle elvárt — szerepét.

A vizsgálat feladatai és módszerei

A filozófiai értékfogalmat alapul véve, érték hordozónak tekintettünk minden olyan elemet, amely a pedagógus hivatással való azonosulását segíti, amely alkalmas teszi, hogy modellként, példaként szolgáljon tanítványai körében, hogy érték-átszármasztató funkciójának megfelelően.

Vizsgálatunkban abból indultunk ki, hogy az értékorientáció a személyiség környezetéhez való értékelő viszonyulásának, magatartásmódjának alapvető pszichikus diszpozíciója, amely lehetővé teszi az értékek interiorizálódását, és alapvető

lehetőséget nyújt az értéktudat és értékelő magatartás közötti összhang megvalósításához. Az értékorientáció fejlesztésének alapvető eleme az értékrendszer összetevőinek, irányának, megnyilvánulási formáinak ismerete.

Kutatási célként az értékorientáció és tevékenység-preferencia összefüggéseinek vizsgálatát jelöltük meg. Ennek megfelelően hipotézisünk a következő volt.

1. A főiskolai hallgatók leendő pályájukkal kapcsolatos értékorientációit jelentősen befolyásolják a társadalom által megfogalmazott és elfogadott értékek, ugyanakkor érvényesülnek helytelen szemléletet tükröző elképzelések is.
2. A személyközi kapcsolatok, a szakcsoportban kialakult véleményrendszer hatást gyakorol az értékek elfogadottságára, illetve egy-egy csoport értéktudatára és értékelő magatartására.

A vizsgálat célkitűzését figyelembe véve az alkalmazott kutatási módszerek (megfigyelés, egyéni és csoportos, megtervezett és spontán beszélgetés, értékorientációs kérdőív, tevékenység-preferencia vizsgálat) a téma többoldalú megközelítését szolgálták. Ezt kiegészítették a statisztikai feldolgozó módszerek.

A vizsgálatot főiskolánk II., III. és IV. éves hallgatói körében 1979 és 1982 között végeztük. A hallgatók hivatáshoz való viszonyát kutatva, a téma olyan aspektusával is foglalkoztunk, amely a hivatástudatot mint értéket közelíti meg. Kíváncsiak voltunk arra, hogy hallgatóink esetében a pedagógussal szemben támasztott, a társadalom által elfogadott értékek preferenciája hogyan alakul, és mennyire képesek biztonságosan tájékozódni az értékek világában. Jelen tanulmányban nem kívánunk kitérni a vizsgálati anyag egészének ismertetésére, csupán néhány kérdés kiemelésére vállalkozunk.

A minta összetételének alakulása véletlen volt, mivel önkéntesség alapján alakultak ki a vizsgálatban részt vevő csoportok. Az évfolyamonként 200-as nagyságrendű populációra kiterjedő minta érvényességi köre nem túl nagy, de bizonyos következtetések levonását lehetővé teszi.

A pályaválasztási indítékok értéktartalma

A folyamatos adatgyűjtés során a fentieknek megfelelően tájékozódunk a tanárjelöltek előzetes, pályával kapcsolatos értéktapasztalatairól, pedagógushivatással összefüggő értéktartalmak szintjéről, értékirányulásukról, az értékekkel való cselekvő azonosulásuk tendenciáiról.

Meglátásunk szerint a pedagógusjelöltek értéktudatára hatással vannak korábban szerzett értéktapasztalataik, az intézményes keretek között érvényesülő orientációk, s mindezeket a személyiség saját értékrendjének meghatározott rendszerén szűri át, s vagy elfogadja, interorizálja, vagy módosítja, illetve elutasítja.

A hallgatók pályaválasztásában szerepet játszó tényezők rámutatnak az igazi értékek elfogadottságának és az értékjelző irányok orientáló voltának arányaira. (1. sz. táblázat) Az igazán értékes válaszokat azok a hallgatók fogalmazták meg, akik a gyermekszerepet, a személyiségalkotás feladatait, a pályához szükséges adottságok meglétét és a választott szak szeretetét említették. Ezt tartalmazzák a táblázatban található, a pálya lényegére utaló és a pedagóguspályával való azonosulás összefoglaló motívumai. Érdekes megfigyelni, hogy ezek aránya a negyedéves hallgatók esetében nagymértékben megnövekedett. A pályaválasztás óta eltelt idő, s a közben szerzett tapasztalatok befolyásolják a válaszokat — ahogyan ez a hallgatókkal történt beszélgetések során kitűnt. A hallgatók 79%-ánál tehát az említettek mint a pedagóguspályával kapcsolatos értékorientációs rendszer egyre szilárdabb összetevői szerepeltek.

PÁLYAVÁLASZTÁSI INDÍTÉKOK

Motívumkörök	Válaszok száma					
	II	III	IV	Ö	%	R%
A pálya lényegére utalás	92	90	118	300	36	51
Azonosulás a pályával	12	23	132	167	21	28
Közvetett hatás	40	30	29	198	24	33
Közvetlen hatás	28	28	18	74	9	12
Külső szempont	22	48	12	52	10	14
				821	100	

(A %-os adatoknál a viszonyítási alap az összmotívumok száma; R% esetén pedig a hallgatók számához viszonyítottunk: 593) [1. sz. táblázat].

A motívumkörök az alábbi választási indítékokat foglalták magukban.

A pálya lényegére utalás: a választott szak szeretete,
a pedagógiai munka szeretete,
meglevő adottságok.

Azonosulás a pályával: ez a pálya érdekel legjobban,
csak pedagógusként tudom elképzelni életem,
gyermekem nélkül nem lesz teljes az életem.

Közvetett hatás: szüleim, rokonaim foglalkozása,
tanáraim hatása,
más felnőttek hatása,
barátok példája.

Külső szempont: sikeres felvételi vizsgára itt volt a legtöbb lehetőségem,
ezt a pályát ismerem legjobban,
több szabadidő.

Az egyéb tényezők között a hallgatók többek között a következő nem kevésbé lényeges jegyeket sorolták fel:

- sokszínű munka,
- közlési, meggyőzési vágy,
- társadalmi felelősség,
- műveltséggyarapítás lehetősége.

Ha a motívumköröket részleteznénk, akkor megfigyelhető lenne, hogy az első választási indítékcsoportban első helyen a választott szak szeretete szerepel. Ezt követi a harmadik csoportba tartozó tanári hatás, majd ismét a pályával való azonosulás alapvető feltétele, a pedagógiai munka szeretete. Felmerül azonban a kérdés, hogy vajon milyen előzetes pedagógiai tapasztalatokra épül ez a motívum. Érdekes lenne ezt részletesebben megvizsgálni, több oldalról megközelíteni, az értéktudat oldaláról megvizsgálni.

A szaktárgy szeretete mint indíték rámutat arra, hogy a hallgatókban az „ismeretcentrikusság” a mérce. Ez utal arra is, hogy a pályáról alkotott kép még alakítandó. Természetesen a hivatásérzet formálásához elsősorban ismeretekre, élményekre van szükség, olyanokra, amelyek a pálya iránti tartós vonzalmat megteremtik, amely kisebb nehézségek, problémák felmerülésekor sem szűnik meg. Egyes tanári személyiségek; illetve az iskolai légkör pozitív vonásai is felhívhatják a figyelmet a pedagóguspálya értékeire, s ezáltal indíttatást adhatnak a pályára lépéshez.

A jó pedagógus személyiségében rejlő értékekről

Ami a pedagógushivatással kapcsolatos értéktartalmakat illeti, a hallgatók elképzelésében a jó pedagógus tulajdonságai az életvezetés orientatív tényezőjeként szerepelnek. A hivatástudattal rendelkező pedagógus sok tulajdonságát sorolták fel a hallgatók, amelyek kiegészítik az előző kérdésre adott válaszaikat. Ezek a jó pedagógus személyiségét meghatározó pszichikus tulajdonságokra, a pályával való azonosulásra, a szakma szeretetére, a munkamódra, a szakmában való, elmélyülés igényére, a beleélés képességére, a rátermettségre utalnak.

Az érvényes társadalmi preferenciák, a hagyományosan elfogadott értékek mellett helyet kapnak — kisebb mértékben ugyan — az újabb igényeknek megfelelő jellemzők, pl. a kapcsolatteremtés képessége és az igényes, hajlékony, rugalmas gondolkodás.

A JÓ PEDAGÓGUS TULAJDONSÁGAI

(A leggyakrabban előforduló hat tulajdonság)

Tulajdonságok	Válaszok					
	II	III	IV	Ö	%	R%
Tudást átadó képesség	175	191	126	492	24	83
Gyermekszeretet	82	143	190	415	21	70
Felelősségtudat	72	128	185	385	19	65
Szaktárgy szeretete	125	181	56	362	18	61
Megértés	26	72	89	187	9	32
Türelem	71	27	79	177	9	30
				2018	100	

(A %-os adatoknál a viszonyítási alap az összes tulajdonságok száma; R% esetén pedig a hallgatók számához viszonyítottunk: 593) [2. sz. táblázat].

Hallgatóink által leginkább előnyben részesített értékek a gyerekkel kapcsolatos tevékenység, az oktatás, nevelés formái által meghatározott lehetőségek. Fentiek kiegészülnek még a szociabilitás, felelősségvállalás, önkontroll, intellektuális hatékonyság, flexibilitás, társadalmi hasznosság, más emberek szükségletei, motivációi, tapasztalatai iránti érdeklődés hangsúlyozásával.

A tevékenység-preferencia jellemzői

Véleményünk szerint a pálya eredményes gyakorlásához szükséges értékek megjelenési formái alapját képezik a leendő pedagógusok érték közvetítő, értékfejlesztő és értékmegvalósító szerepének. A tevékenység-preferencia vizsgálat sajátos formáját alkalmazva, az értékválasztás és értékelő magatartás összefüggéseit kutatva, a hivatáshoz való viszony erkölcsi oldalát kívántuk megközelíteni.

A hallgatóknak elsőként tíz mondásról kellett véleményt nyilvánítaniuk. A mondásválasztás módszere jó segítséget nyújt a személyiség értékírányulásának és orientációnak megismerésében. A mondások olyan tartalmúak voltak, amelyek egyrészt pozitív értékjelzőként értelmezhetők, másrészt azonban tartalmuk elutasítása képezi a helyes értékválasztást. A kiválasztott mondások egy része az élet bármely területére érvényes, így a pedagógushivatáshoz is kapcsolható, más része viszont speciális, pedagógus magatartást befolyásoló gondolatokat tartalmaz. Egyes

esetekben elég nagyarányú volt az értékválasztás szóródása. Ezt mutatták a „Hallgatni arany” és „A pedagógusnak mindig úgy kell élni, hogy viselkedésében senki se találjon kivetnivalót.” mondások. A hallgatók válaszaiban előbukkantak ambivalens értelmezések is: „Egyetértek, de a valóságban nem megvalósítható!”

A nevelői személyiség kialakulásában nagy szerepet játszanak az értékelő magatartást motiváló attitűdök, amelyek az alapvető tevékenységi készség letéteményesei, mondhatjuk úgy is, hogy a motiváció elindítja, az attitűd pedig megszabja a cselekvés irányát. — Duró L. (1982) Nagyon nagy jelentőségű a pedagógusjelöltek tapasztalatszerzési tevékenysége és az előttük álló példák szerepe.

A pedagógus értékelő megnyilvánulásai elősegítik tanítványai értékek iránti fogékonyságának kialakulását. Az értékorientáló funkció begyakorlásának jó formája a képzés során a problémafelvető szituációk alkalmazása.

Az értékválasztást és értékelő magatartást igénylő pedagógiai helyzetek az értékekkel való cselekvő azonosulást igényelték. Tapasztalataink szerint ezek jól elősegítették a fent említett három funkció (értékközvetítő, értékfejlesztő és értékmegvalósító) érvényesülését. A problémahelyzetek felismerésének, biztonságos megoldásának igénye az orientációs irány tudatos meghatározását és megvalósítását jelentette. Az erkölcsileg helyes döntést igénylő helyzetek megoldása nem mutatott szignifikáns különbséget. Az értékelési minták spontán vagy tudatos összehasonlítása útján az értékválasztás és értékelő magatartás összhangjában többnyire helyesen döntöttek a hallgatók.

Más a helyzet pl. a nevelési gyakorlaton konkrétan megtörtént szituáció elemzése esetében. Itt az alaphelyzet az, hogy a gyerekek idősebb pajtásnak, „havernak” tekintik a velük levő tanárjelöltet, így nem megszokott módon, a „kis tanár nénit” tekintélynek nem elismerve, fordulnak hozzá kéréssel. (Vegyen neki cigarettát!) A helyzet megbeszélések or a véleményük különbözőek voltak, egyesek a bizalom jelennek, mások nagymértékű tiszteletlenségnek tekintették, s alapvetően helytelen, meg nem engedhető, túl engedékeny viszonyt tétéleztek fel a tanárjelölt és a gyermekcsoport között. Ez utóbbinak igen nagy számú igénylése jelzi az ezzel kapcsolatos feladatokat.

A szituációk jellemző megoldási módjai egységes kategóriák felállítását tették szükségessé. Lássuk példaként egy olyan helyzet megoldásait, amelyben a tanulók előre megtervezetten vagy spontán módon kezdik zavarni az órát.

SZITUÁCIÓ MEGOLDÁSOK

Megoldási módzatok	Válaszok %
Humoros, a gyerekeket lefegyverző megoldás	28
Tréfás, az értékátadó funkciót szem előtt tartó megoldás	25
Merev, elutasító megoldás	17
Erélyesen leintő megoldás	10
A rendbontást észre nem vevő megoldás	8
Erkölcsl normára hivatkozó megoldás	7
Gunyaoros, cinikus megoldás	5
	100

(A %-os adatokat a hallgatók számához viszonyítottuk.) [3. sz. táblázat].

A hallgatók válaszait a legjellemzőbb jegy alapján soroltam be a fent említett kategóriákba. Figyelemre méltó a jó hangulatot kihasználó (humoros, tréfás), és a vidámságot elutasító (erélyesen leintő, gunyaoros, merev elutasító) megoldások összetevése. (53% és 33%)

A helyzetek hatékony megoldását illetően elmondhatjuk, hogy a kreatív személyiségű tanárjelöltek jártak sikerrel. A kreatív jelzőt a szituációkat sokrétűen elemző, a megoldási módok variációit felsoroló, esetleg abban az ötletességnek, a megszokottól eltérőnek domináns szerepet szánó hallgatókra értjük. Ezeknek a tanárjelölteknek a pályával kapcsolatos attitűdje tárgyilagos, reális.

A másod- és negyedéves tanárjelöltek véleménye között két elemzési szempont szerint szignifikáns különbség van, mégpedig a szituációkkal kapcsolatos válaszvariációk száma és a problémahelyzetekben rejlő konfliktusok észlelése tekintetében. Arányaiban a problémák percepciója felsőbb évfolyamon nagyobb arányú, s a gyakorlati tapasztalatok színesítette válaszvariációk száma is nagyobb.

A mondásokban és szituációkban foglalt értékítélet, illetve potenciálisan jelenlevő értékválasztás lehetőséget nyújtott a hallgatók gondolatvilágának, pedagógiai gondolkodásmódjának, orientációit motiváló érzelmi életének megismeréséhez. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy jelen módszer csak az értékekkel való cselekvő azonosulás tendenciáinak feltárására alkalmas. (A pedagógiai gondolkodásmód, látásmód fejlesztésének kérdéseivel egy korábbi tanulmányomban foglalkozom. Vö. Felsőoktatási Szemle, 1982. 7—8. sz.)

Az érték közvetítő szerep fontosságáról

A pedagógus a társadalmi értékek közvetítésével formálja a tanulók személyiségét. Magatartásával tudatosan vagy spontán módon érték közvetítő szerepet tölt be. A nevelési helyzetekben azonban sok egyéb tényező is jelen van. A környezeti hatások, a családi milieu, a referenciacsoport mind-mind befolyásoló tényező.

Jellemzője, s egyben értékes vonása e korosztálynak a fogékonyság, a problémák iránti érzékenység, a kritikusság a társadalmi, erkölcsi, magatartásbeli értékek vonatkozásában. Nem mindig problémamentes ezek egyensúlyának kialakítása. Hallgatóink, mint a korukbeli fiatalok is általában, hajlamosak az egyedi jelenségek túlértékelésére, általánosítására, vagy a dolgok leegyszerűsítésére. Így kerül sor az elhamarkodott, vagy ellentmondásos döntésekre. Ez arra mutat, hogy vannak esetenként ellentétek az értéktapasztalati bázis és az értékorientálás közvetítette elvárt értékmegvalósítás között.

Az önálló értékelési rendszer hallgatóinkra jellemző formája az egyéni nevelési stílus kialakítására irányuló törekvés. Ennek kísérő jelensége az egyre erősödő kritikai szellemű beállítódás. Éppen ezért nagyon nagy szerepük van az értékelési mintáknak, amelyek a reális értékelő beállítódás és a kritikai szellem egyensúlyát segítenek megteremtteni.

A vizsgálat segítséget nyújtott abban, hogy hallgatóink belátták, hogy a nevelés, a nevelő alapvető feladata az, hogy az igazi érték hordozó hatások erősítse, s az ezzel ellentéteseket gyengítse, illetve igyekezzen a megfelelő értékrend megismeretetésével, elfogadtatásával kiszűrni a társadalmi értékekkel szemben álló hatásokat.

Néhány következtetés

Vizsgálatunkat a tényfeltárás igényével folytattuk, szem előtt tartva a továbblépés, a fejlesztés lehetőségeit.

A feltevésekben megfogalmazottak igazolást nyertek, amennyiben a főiskolai hallgatók pedagóguspályával kapcsolatos képében a társadalmilag preferált értékek

dominálnak. A jelzések arra mutatnak, hogy az érték kategóriák elfogadottsága és a személyiség beállítódását irányító volta egyre konkrétabb és határozottabb lesz a felsőbb évfolyamokba lépve.

Ami a hipotézisben megfogalmazott csoportok közötti értéktudati, illetve értékelő magatartásbeli különbséget illeti, elmondhatjuk, hogy vannak, — többnyire nem alapvető — eltérések. Ezek a pedagógusi látásmód, gondolkodásmód, a különböző tapasztalatokon alapuló csoportszemléletmód eltérő voltából adódnak, megfelelő módszerekkel alakíthatók. Hozzá kell azonban tenni, hogy ez legtöbbször nem szükséges, sőt inkább káros lenne, hiszen ezzel a pedagógus magatartás sokszínűségének vetnénk gátat.

A további teendők meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a leendő pedagógus személyiségek kialakulásának folyamatában ható értékek, normák, viselkedési módok a „pedagógusszerep” elsajátításában a meghatározott értéktartalmú és személyközi viszonyrendszert feltételező csoporthatásokon keresztül érvényesülnek. A pedagógus életvitelében az értékek mint orientáló preferenciák jelennek meg, amelyek egyrészt döntésekben, választásokban nyilvánulnak meg, másrészt az életvezetés, magatartás meghatározóivá válnak. Mindehhez az értelmi, érzelmi és akarati szférára való tudatos ráhatás együttese szükséges.

Hallgatóink cselekvő értékazonosulásának fejlesztése, ehhez a gyakorlóterep biztosítása alapvető feladatunk. Mindez feltételezi az értéktudat-fejlesztő munka megújítását. Ennek lehetőségeként említhető az értékelő viszonyulás különböző módszerek segítségével való alakítása kognitív, affektív és konatív szinten. Ezt követően az orientáló preferenciák pedagógusi viselkedési mintáinak követése, a sajátos nevelői attitűdök kialakításának segítése a feladat.

A továbbiakban tervezzük az értékorientáció szabályozó funkciójának vizsgálatát a pedagógusszereppel való azonosulás folyamatában a leendő tanárok értékátadó, érték megvalósító funkcióját figyelembe véve.

Irodalom

- ÁGOSTON GY., 1970. Az emberi sokoldalúság marxista eszménye. A szocialista személyiség nevelése és a közösség. Magyar Pedagógiai Társaság. Bp. 13—22. o.
- DARÓCZI S., 1980. A nevelési tényezők érték hordozó és információ-közvetítő szerepéről. Pedagógiai Szemle. 7—8. sz. 619—627. o.
- DURÓ L., 1980. A pályaválasztási értékorientáció mint pszichológiai probléma. Vizsgálatok a pályaválasztási értékorientáció körében. Pedagógus Továbbképző Intézet. Kecskemét. 6—26. o.
- DURÓ L., 1982. Az értékorientáció pedagógia-pszichológiai vizsgálata. Acta Universitatis Szegediensis Sectio Paedagogica et Psychologica 24. 270. o.
- FARKAS E., 1980. Erkölc, érték, nevelés. Tankönyvkiadó. Bp. 170. o.
- GÁSPÁRNÉ ZAUNER É., 1978. Mondásválasztás. Akadémiai Kiadó. Bp. 213. o.
- HANKISS E., 1977. Érték és társadalom. Elvek és utak. Magvető Könyvkiadó. Bp. 393. o.
- KONCZ J., 1973. Az állami oktatás ügye a novemberi határozat után. Társadalmi Szemle. 10.
- LÉNÁRD F., 1981. Emberismeret a pedagógiai munkában. Tankönyvkiadó. Bp. 239. o.
- MURÁNYI M., 1974. Az értékorientációk fejlesztése. Pszichológia-nevelőknek. Tankönyvkiadó Bp. 118. o.
- VÁRINÉ SZILÁGYI I., 1978. Értékorientációk vizsgálata — konfliktushelyzetben. 75. éves az MTA Pszichológiai Intézete. Bp. 178—187. o.

ROLLE DER WERTE IN DER ERZIEHUNG ZUR PÄDAGOGISCHEN BERUFUNG DER HOCHSCHÜLER

ALICE DOMBI

Die Zentralfrage der Erziehung der zukünftigen Lehrerpersönlichkeiten besteht in der Ausbildung fester Wertorientierungen, mit deren Hilfe die wahren Werte zu erkennen sind. Dadurch werden Bewusstsein und Lebensführung der zukünftigen Lehrer entsprechend beeinflusst.

Die unter den Hochschülern des II., III. und IV. Jahrganges durchgeführten Untersuchungen der Autorin dienen der Aufdeckung des Verhältnisses zwischen der Wertorientierung und Tätigkeitspräferenz in Bezug auf die Wertorientierung und aktive Identifizierung mit Werten.

РОЛЬ ЦЕННОСТЕЙ В ВОСПИТАНИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ПРИЗВАНИЯ СТУДЕНТОВ ПЕДИНСТИТУТОВ

АЛИЦЕ ДОМБИ

Одним из важнейших вопросов воспитания личности педагога является формирование у студентов правильных ценностных ориентаций, при помощи которых они могут распознавать продлинные ценности, которые, в свою очередь, оказывают влияние на их сознание и образ жизни.

Исследования, проведенные автором среди студентов II-ого, III-его и IV-его курсов пединститута служат для раскрытия связей между ценностной ориентацией и преференцией деятельности в отношении ценностной ориентации и деятельного отождествления с ценностями.